

SAMORZĄD MIEJSKI

Miesięcznik Związku Miast Polskich

Nr 7 (145), lipiec-sierpień 2008

ISSN 1730-5187

Najlepsze usługi techniczne
Samorządowi Liderzy Zarządzania 2008

W NUMERZE

ZE ZWIĄZKU

IV Podczas posiedzenia Zarządu ZMP 13 czerwca br. w Kraśniku dyskutowano na temat wstępnej wersji projektu MSWiA ustawy o rozwoju miast i obszarach metropolitalnych. Zdaniem Zarządu niewątpliwą zaletą projektu ustawy jest zasada nieingerowania w dotychczasowe zadania i kompetencje samorządów lokalnych.

VI Już po raz piąty w Kraśniku spotkali się burmistrzowie, prezydenci, rzecznicy prasowi z całej Polski i z Ukrainy na Ogólnopolskiej Konferencji „Public Relations w samorządzie. Komunikacja społeczna – budowanie wizerunku liderów i organizacji samorządowych”, która odbyła się w dniach 11–13 czerwca br.

PROJEKT NORWESKI

IX Przedstawiciele Bytowa, laureata konkursu „Samorządowy Lider Zarządzania 2007 – usługi społeczne” po zapoznaniu się w trakcie wizyty studyjnej w Baarum z funkcjonującym tam Centrum Umiejętności stwierdzili, że możliwe jest pełne przeniesienie norweskiego rozwiązania do polskich warunków. Powinno to nastąpić przez rozszerzenie działalności funkcjonującego już w Bytowie Centrum Integracji Społecznej.

KRONIKA KRAJOWA

X W tym roku Dyplomem Europejskim nagrodzono 23 samorządy z całej Europy. W gronie tym znalazło się sześć polskich miast: Bolesławiec (woj. dolnośląskie), Dąbrowa Górnicza i Lubliniec (woj. śląskie), Malbork (woj. pomorskie), Nysa (woj. opolskie) i Tarnów (woj. małopolskie). Uroczyste wręczenie dyplomów miało miejsce 25 czerwca br. podczas Sesji Zgromadzenia Parlamentarnego w budynku Rady Europy w Strasburgu.

KRONIKA ZAGRANICZNA

XV „Lokalny i regionalny wymiar dla nowej Unii Śródziemnomorskiej” – to główne przesłanie Forum Krajów Regionu Morza Śródziemnego, które odbyło się 22 i 23 czerwca w Marsylii. W obradach po raz pierwszy wziął udział Janusz Marszałek, prezydent Oświęcimia i nowy przewodniczący Komisji ds. współpracy partnerskiej Rady Gmin i Regionów Europy (CEMR).

Na okładce: Pałac w Parku Miejskim w Opolu Lubelskim.
Fot. Jerzy Cabaj, Fotpress
O mieście piszemy na str. VIII

Konkurs SAMORZĄDOWY LIDER ZARZĄDZANIA 2008

Najlepsze rozwiązania techniczne

Gdańsk, Elbląg, Sopot, Bytów, Szczecinek, Rybnik, Oława, powiat poznański, powiat ostrowski i gmina Popielów to laureaci konkursu Samorządowy Lider Zarządzania 2008 – usługi techniczne, którego wyniki ogłoszono w Senacie RP podczas konferencji 18 czerwca br. w Warszawie. W spotkaniu wzięło udział 130 reprezentantów miast, gmin i powiatów z całej Polski.

Konkurs jest jednym z elementów programu „Budowanie potencjału instytucjonalnego samorządów dla lepszego dostarczania usług publicznych 2007–2011”, współfinansowanego ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego, który jest realizowany przez Związek Miast Polskich, Związek Powiatów Polskich, Związek Gmin Wiejskich RP i Norweski Związek Władz Lokalnych i Regionalnych. Dzięki organizowanemu cyklicznie konkursowi wyłaniane są przykłady dobrych praktyk – innowacyjnych i skutecznych działań podejmowanych przez samorządy. Znajdują się one w systematycznie uzupełnianej bazie danych najlepszych praktyk z dziedziny zarządzania w samorządzie, która jest dostępna na stronach internetowych programu i stronach organizacji samorządowych.

– *Dobrze funkcjonujący samorząd to podstawa społeczeństwa demokratycznego* – powiedział ambasador Królestwa Norwegii, **Knut Hauge**. – *Realizowany projekt przyczynia się do stałego podnoszenia jakości usług publicznych*. Jedną z najskuteczniejszych metod poprawy jakości usług dla mieszkańców jest właśnie wprowadzanie innowacji, które zostały wcześniej opracowane i wdrożone w innych jednostkach, a następnie twórczo przystosowane do własnych warunków.

Każdy z samorządów gromadzi w pewnych dziedzinach doświadczenia, którymi może podzielić się z innymi. – *Identyfikacja dobrych praktyk jest konieczna, aby stały się one codziennością*. Konkurs pokazuje, że samorządy potrafią rozwiązać każdy problem, angażując do współpracy administrację rządową czy partnerów prywatnych – powiedział **Andrzej Porawski**, dyrektor Biura ZMP. – *To takie przedsięwzięcia powinny ukazywać, jak ma wyglądać prawo w Polsce*.

Do konkursu nadesłano 46 praktyk w trzech dziedzinach: gospodarka komunalna, transport, komunalna gospodarka mieszkaniowa. Do grona 17 finalistów wybrano 6 projektów zgłoszonych przez miasta na prawach powiatu, 3 projekty z powiatów, 6 z miast małych i średnich oraz 2 z gmin wiejskich.

Nagrodą dla laureatów jest m.in. uczestnictwo w wyjeździe studyjnym do Norwegii. Laureaci poprzedniej edycji konkursu podkreślali, że wyjazdy te umożliwiły im zdobycie wartościowych informacji oraz dokonanie interesujących obserwacji dotyczących konkretnych rozwiązań organizacyjnych i zarządzania urzędem, które można zastosować także w naszym kraju.

JOANNA PRONIEWICZ

Dyplomy i statuetki wręcali prezesi organizacji samorządowych: ZMP – Ryszard Grobelny, ZPP – Kazimierz Kotowski oraz ZGW RP – Mariusz Poznański. Fot. J. Proniewicz

Laureaci i finaliści konkursu Samorządowy Lider Zarządzania 2008 – usługi techniczne

MIASTA NA PRAWACH POWIATU

Transport

Laureat – I miejsce

RYBNIK – „E-Bilet w ramach Elektronicznej Karty Miejskiej”

za systemowe podejście do publicznego transportu pasażerskiego w mieście

Laureat – I miejsce

ELBLĄG – „Raport o stanie bezpieczeństwa ruchu drogowego instrumentem nowoczesnego zarządzania kształtującego politykę dobrych praktyk w bezpieczeństwie ruchu drogowego i wprowadzania zmian w infrastrukturze drogowej”

za zarządzanie drogami prowadzone w sposób kompleksowy, odpowiadający wymogom systemowego traktowania miejskiej infrastruktury drogowej

Gospodarka komunalna

Laureat – I miejsce

ELBLĄG – „Dostosowanie jakości wody pitnej do norm UE”

za wzorcowy w warunkach krajowych nowoczesny system zarządzania zaopatrzeniem w wodę, z zastosowaniem rzadko spotykanej w kraju kompleksowości rozwiązań

Laureat – I miejsce

GDAŃSK – „Powierzenie właścicielskiej spółce majątkowej gminy ogółu zadań związanych z zarządzaniem, a eksploatacji – podmiotowi prywatnemu”

za optymalne wykonywanie funkcji właścicielskich w sektorze wodno-ściekowym, łączące wciąż rzadkie zaangażowanie kapitału prywatnego ze sprawnym zarządzaniem publicznym

Komunalna gospodarka mieszkaniowa

Laureat – I miejsce

GDAŃSK – „Kompleksowa obsługa w zakresie zamiany mieszkań”

za wysoce skuteczny i replikowany element racjonalnej gospodarki mieszkaniowym zasobem gminy

Laureat – I miejsce

SOPOT – „Program rewitalizacji zabytkowego centrum”

za zintegrowany z innymi obszarami i narzędziami zarządzania program, realizowany dwutorowo, tj. poprzez modernizację istniejącej zabudowy mieszkaniowej przy udziale programów pomocowych dla wspólnot mieszkaniowych, a także poprzez kompleksowe zagospodarowanie wytypowanych kwartałów miasta z udziałem inwestora zewnętrznego

MIASTA MAŁE I ŚREDNIE

Transport

Laureat – I miejsce

SZCZECINEK – „Rozwój transportu miejskiego i turystyki w Szczecinku w latach 2006–2012.”

Laureaci i finaliści konkursu Samorządowy Lider Zarządzania 2008.

Fot. J. Proniewicz

Wdrożenie żeglugi wodnej jako uzupełnienie oferty przewozowej w komunikacji miejskiej”

za nowatorskie cechy w kształtowaniu efektywnie zorganizowanego systemu transportu miejskiego, polegającego na integracji i uzupełnieniu transportu lądowego – autobusowego, transportem wodnym – interesujące połączenie „klasycznych” funkcji transportu pasażerskiego z elementami rekreacji i ochrony środowiska naturalnego w mieście

Gospodarka komunalna

Laureat – I miejsce

OŁAWA – „Ekologiczny Związek Gospodarki Odpadami Komunalnymi »EKOGOK«”

za realizację długoletniego projektu „Ekologiczny Związek Gospodarki Odpadami Komunalnymi »EKOGOK«,” charakteryzującą się współpracą i zaangażowaniem wielu podmiotów w ochronę środowiska

Finalista – II miejsce

PUSZCZYKOWO – „Czyste Puszczykowo”

Finalista – III miejsce

BŁĄZOWA – „Powszechny system gospodarki odpadami i surowcami wtórnymi”

Komunalna gospodarka mieszkaniowa

Laureat – I miejsce

BYTÓW – „Prywatyzacja komunalnego zasobu mieszkaniowego, fundacja »Nowa Wspólnota«”

za podjęte działania, które doprowadziły do sprzedaży 96% mieszkań komunalnych, oraz – co było łatwiejsze w ówczesnym porządku prawnym – do uruchomienia na dużą skalę działalności remontowej zdekapitalizowanego zasobu przez wspólnoty mieszkańców (ze 141 wspólnot, które skorzystały ze wsparcia finansowego, aż 93 wyremontowały elewacje budynków, co w efekcie poprawiło estetykę miasta i podniosło jego atrakcyjność turystyczną)

Finalista – II miejsce

MUROWANA GOŚLINA – „Wieloletnie zarządzanie oraz realizacja inwestycji budowlanych w komunalnym zasobie lokalowym gminy”

POWIATY ZIEMSKIE

Gospodarka komunalna

Laureat – I miejsce

POWIAT POZNAŃSKI – „AZBEST – Produkt NON GRATA”

za stworzenie kompleksowego i skutecznego systemu dofinansowania kosztów demontażu, transportu i unieszkodliwienia wyrobów zawierających azbest

Transport

Laureat – I miejsce

POWIAT OSTROWSKI – „Budowa obwodnicy Ostrowa Wielkopolskiego. Partnerstwo samorządowo-rządowe”

za nawiązanie partnerstwa samorządowo-rządowego w przedmiocie inwestycji krajowej istotnej dla lokalnej wspólnoty samorządowej

Finalista – II miejsce

POWIAT KOŚCIAŃSKI – „Działania zmierzające do poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego w latach 2004–2013”

GMINY WIEJSKIE

Gospodarka komunalna

Laureat – I miejsce

POPIELÓW – „Wdrożenie kompleksowego systemu usług z zakresu gospodarki odpadami, świadczonych na rzecz mieszkańców Gminy Popielów”

za umiejętność skutecznego wykorzystania do realizacji zadań publicznych uwarunkowań lokalnych oraz sprawne pełnienie roli lokalnego regulatora rynku odpadów komunalnych

Finalista – II miejsce

MORAWICA – „Współpraca międzygminna na rzecz upowszechnienia selektywnej zbiórki odpadów”

Związek Miast Polskich we współpracy ze Związkiem Powiatów Polskich, Związkiem Gmin Wiejskich RP oraz Norweskim Związkiem Władz Lokalnych i Regionalnych od połowy 2007 roku realizuje 4-letni program doradczo-szkoleniowy „Budowanie potencjału instytucjonalnego jednostek samorządu do lepszego dostarczania usług publicznych”, który jest współfinansowany przez rząd Norwegii ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego. Projekt obejmuje rozbudowę Systemu Analiz Samorządowych, uruchomienie Grup Wymiany Doświadczeń, organizowanie konkursów, prowadzenie szkoleń oraz wyjazdy studyjne i staże w samorządach norweskich.

Zarząd ZMP w Kraśniku

Na gorąco o metropoliach

Podczas posiedzenia Zarządu ZMP 13 czerwca br. w Kraśniku dyskutowano na temat wstępnej wersji projektu MSWiA ustawy o rozwoju miast i obszarach metropolitalnych.

Ustawa „metropolitalna” tworzy podmiot, który ma osobowość prawną, ale nie jest nową jednostką samorządu terytorialnego i nie zastępuje istniejących na obszarach metropolitalnych jednostek czy ich związków. Związek metropolitalny z mocy prawa zajmować się będzie jedynie programowaniem rozwoju i koordynacją wspólnych przedsięwzięć, realizowanych w ramach przyjętych programów rozwoju bądź zawartych kontraktów z rządem. Zdaniem Zarządu ZMP niewątpliwą zaletą projektu ustawy jest zasada nieingerowania w dotychczasowe zadania i kompetencje samorządów lokalnych. Wątpliwości jednak budzi art. 17, który stanowi, że zespół może podjąć decyzje wiążące gminy w zakresie planowania

przestrzennego. Przedstawiciele miast uważają, że należy w tym przypadku przyjąć zasadę uzgodnienia zamierzeń zespołu ze studiami uwarunkowań i z planami zagospodarowania przestrzennego zainteresowanych gmin.

Odnosząc się do liczby obszarów metropolitalnych, członkowie Zarządu stwierdzili, że powinna ona być wynikiem funkcji pełnionych przez dany obszar, a nie sztywnych, teoretycznych rozwiązań. Należy zatem rozważyć rozwiązanie, w którym status ten uzyskają wszystkie stolice województw.

Podkreślano, że ustawa musi zapewnić dostęp dla wszystkich miast prezydenckich do kategorii miast na prawach powiatu (na ich wniosek), wprowadzać przepisy dotyczące rewitalizacji obszarów zurbanizowanych oraz

jednolity zarząd dróg w granicach administracyjnych miast, obojętnie, czy na obszarze metropolitalnym czy poza. Ważnym nierozwiązanym zagadnieniem pozostaje wciąż finansowanie dróg. W opinii Zarządu ustawa powinna zaspokoić potrzeby większej liczby środowisk (także miast średnich i małych) niż tylko mniejszej lub większej liczby metropolii. – *Miasta, które nie znajdują się w obszarach metropolitalnych, nie będą miały takich samych możliwości i narzędzi rozwoju* – zwracał uwagę **Miroslaw Milewski**, prezydent Płocka, sekretarz Zarządu ZMP.

Generalnie pozytywnie oceniono projekt MSWiA ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie (kompetencyjnej), chociaż poważnym niedopatrzeniem jest brak szacunku kosztów wprowadzanych zmian i wskazania źródeł ich finansowania. Przedstawiciele miast zaznaczali, że należy dokonać pewnych zmian w zapisach. Pozwolenie na posiadanie i hodowanie chartów rasowych, mieszkańców, a także psów niebezpiecznych powinien wydawać jeden organ (starosta lub burmistrz). Inspektor sanitarny ma być powoływany i odwoływany przez starostę. Pozytywną opinię uzyskał projekt ustawy o wojewodach, negatywną – o funduszu sołeckim. Członkowie Zarządu podkreślali, że projekt ustawy o funduszu sołeckim to doskonały chwyt marketingowy, który jest jednak niebezpieczny dla budżetów gmin, gdyż narusza dyscyplinę finansów publicznych.

Akceptację uzyskał projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw dotyczących procesu inwestycyjnego w budownictwie mieszkaniowym (z uwagami), projekt rozporządzenia RM w sprawie warunków udzielania zwolnień od podatków lokalnych oraz projekt o zmianie ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych, który wytycza dobry kierunek zmian, jednak nie załatwia podstawowych kwestii związanych z jednolitym zarządem dróg w miastach czy ich finansowaniem (akcyza czy środki UE). Podobnie, choć też z uwagami, przyjęto projekt ustawy o gospodarce nieruchomościami. Zwracano uwagę na nie-realność terminów, a także utrudnienia związane z bardziej skomplikowanym podziałem nieruchomości zabudowanych. Wylimino-

Spotkanie z samorządowcami z województwa lubelskiego

Przedstawiciele miast województwa lubelskiego zapoznali się z planami rządu dotyczącymi zmian w prawie budowlanym, ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz legislacji w sprawie rozwoju miast i obszarach metropolitalnych.

Nowe ustawy dotyczące przestrzeni zakładają m.in. likwidację niekonstytucyjnej decyzji o warunkach zabudowy, powszechnie zastępującej plan oraz pozwolenia na budowę, możliwość zwiększenia podatku od nieruchomości dla tych obszarów, dla których jest plan. Samorządowcy chcą wprowadzić do tego aktu prawnego zapisy o skróceniu procedur odwoławczych oraz uspołecznic proces planowania poprzez wprowadzenie konsultacji w momencie podejmowania uchwały o przystąpieniu do sporządzenia planu. Na opinię czeka także projekt ustawy o rozwoju miast i obszarach metropolitalnych. Podkreślano, że obiecujący jest tytuł ustawy – rozdział pierwszy zapowiada bowiem politykę miejską. Zdaniem przedstawicieli miast ustawa powinna rozwiązywać jeszcze co najmniej trzy ważne kwestie: dostęp dla wszystkich miast prezydenckich, na ich wniosek, do kategorii miast na prawach powiatu, wprowadzenie przepisów dotyczących rewitalizacji obszarów zurbanizowanych oraz jednolity zarząd dróg w granicach administracyjnych miast.

Rozmawiano ponadto na temat nowej wersji projektu ustawy o pracownikach samorządowych, w którym uwzględniono wnioski i zastrzeżenia dotyczące m.in. mianowania, zatrudnienia bez naboru czy wymogu dwuletniego doświadczenia w administracji dla kierowników. – *Chcemy jeszcze przekonać posłów do likwidacji absolutorium w obecnym kształcie. Uważamy, że absolutorium powinno być udzielane przez Kolegium RIO, a Rada Miasta mogłaby raz do roku oceniać politycznie działania władz* – mówił **Andrzej Porawski**, dyrektor Biura ZMP. Reprezentanci miast Lubelszczyzny zwracali uwagę na absurdalne przepisy, na mocy których Biuro Rady podlega burmistrzowi, a powinno przewodniczącemu rady. Zebrań podawali w wątpliwość, czy zapis o bezpartyjności sekretarza jest konstytucyjny i podkreślali, że należy stworzyć przepisy przejściowe do tego artykułu, np. dla obecnych sekretarzy od nowej kadencji czy dla nowo zatrudnianych sekretarzy.

(JP)

wanie z procedur podziałowych opinii właściwego organu może w szczególnych przypadkach wydłużyć postępowanie i spowodować wzrost kosztów (np. czasochłonne i drogie prace geodezyjne).

Opinię pozytywną uzyskał rządowy i poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o strażach gminnych oraz ustawy o Policji. Zebrani uważają jednak, że konieczne jest wprowadzenie zapisów umożliwiających korzystanie przez strażników z możliwości wcześniejszego przechodzenia na emeryturę na zasadach obowiązujących inne służby mundurowe.

Negatywnie odniesiono się do projektów ustawy o zmianie ustawy o podatku od spadków i darowizn (poselski), o zmianie ustawy o samorządzie gminnym (poselski) i funduszu sołeckim oraz o zmianie ustawy o samorządzie gminnym (poselski) oraz o zmianie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Projekty o zmianie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji, zdaniem Zarządu, wymagają dodatkowych opinii prawnych.

Zwracano uwagę, że wydłużenie terminów w projekcie ustawy o ujawnieniu w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu

Posiedzenie Zarządu ZMP w Kraśniku.

Fot. J. Proniewicz

terytorialnego jest wciąż niedostateczne. Projekt nakłada na starostów obowiązek utworzenia wykazów nieruchomości państwowych i komunalnych na poziomie powiatowym do 18 miesięcy oraz zobowiązuje samorządy do niezwłocznego ujawnienia praw do nieruchomości w systemie ksiąg wieczystych do 24 miesięcy. Reprezentanci miast mówili, że

przeprowadzenie niektórych procesów może być dłuższe i będzie zależeć od innych instytucji, dlatego postulują wydłużenie terminów oraz zniesienie sankcji karnych.

W poczet miast członkowskich przyjęto Szydłowiec. Do Związku należy już 312 miast.

JOANNA PRONIEWICZ

METROPOLITALNE KONSULTACJE

W związku z trwającymi pracami nad projektem ustawy o rozwoju miast, centrach rozwoju regionalnego i obszarach metropolitalnych Związek Miast Polskich zorganizował konsultacje wśród swoich miast członkowskich.

Prawie 30 przedstawicieli miast i miasteczek leżących na obszarach metropolitalnych, a także przedstawicieli środowisk naukowych dyskutowało 2 lipca br. w Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie nad zapisami ustawy.

Jej autor, profesor Michał Kulesza, przedstawił podstawowe założenia dokumentu, podkreślając konieczność wprowadzenia choćby pierwszych elementów polityki miejskiej, która w Polsce jest jeszcze na etapie wstępnych dyskusji. Mówił też, że podejrzenie, iż w tej ustawie mogą być jakieś dodatkowe pieniądze dla miast spowodowało, że wszyscy chcą być metropoliami. O tym zaś, czy miasto jest metropolią, decyduje fakt, czy zachodzą tam poważne procesy miastotwórcze, na ile jest ono ważnym ośrodkiem dla regionu lub całego kraju. Zaznaczył, że planowane przepisy nie są „twarde”, a więc nie zmuszą prezydentów, burmistrzów czy starostów do tworzenia obszarów metropolitalnych wbrew ich woli.

Prezes ZMP, Ryszard Grobelny, przypomniał, że Związek zrzesza miasta różnej wielkości, zarówno miasta-metropolie, jak i te leżące w obszarach metropolitalnych – dlatego trudno jest wypracować wspólne stanowisko korporacji. Zaproponował zmianę nazwy projektu na: „ustawa o systemie zarządzania obszarami zurbanizowanymi”, która byłaby czysto pragmatyczna i nie budziłaby tylu emocji, co ustawa metropolitalna. Prezydent Sopotu, Jacek Karnowski, który jest jednocześnie współprzewodniczącym Zespołu Ustrojowego KWRiST

podkreślił, że najważniejszą sprawą, dla której muszą powstać obszary metropolitalne, nie jest słynny wspólny bilet, ale rozwój gospodarczy i promocja całych obszarów metropolitalnych dla wspólnego dobra wszystkich mieszkańców.

Postulaty miast członkowskich:

- rozwiązanie kwestii zarządzania drogami na obszarze metropolitalnym, ale także w granicach innych miast;
- rozwiązanie problemu obszarów wiejskich znajdujących się na terenie aglomeracji, których sposób funkcjonowania jest typowy dla miast (największe gminy wiejskie mają po 20 tysięcy mieszkańców!);
- wprowadzenie mechanizmu „kompensującego” – jeśli zespół metropolitalny podejmie decyzję, która wywoła negatywny skutek w jednej z gmin;
- problem koordynacji planowania przestrzennego na terenie obszaru metropolitalnego i w jej konsekwencji – uniknięcie bardzo drogiego uzbrajania terenów;
- racjonalne przekazywanie zadań administracji zespolonej do realizacji na całym obszarze metropolitalnym, np. policji, straży pożarnej czy nadzoru budowlanego;
- zapisanie warunków, które musi spełnić jakiś obszar, by uzyskać status metropolii i otrzymać ewentualne dodatkowe środki, np. wspólne zarządzanie komunikacją;
- zmiana art. 5, który zakłada ingerencję rady ministrów oraz sejmiku wojewódzkiego w miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego,
- wprowadzenie pilotażu w celu przetestowania rozwiązań ustawy;
- powrót do poprzedniego zapisu umożliwiającego przystępowanie do obszaru metropolitalnego gmin niepolskich (przykład Szczecina);
- zmiana zapisu w ustawie o związkach komunalnych, gdzie każdy przedstawiciel ma jeden głos.

HH

PR w samorządzie

Właściwy wizerunek

Już po raz piąty w Kraśniku spotkali się burmistrzowie, prezydenci, rzecznicy prasowi z całej Polski i z Ukrainy na Ogólnopolskiej Konferencji „Public Relations w samorządzie. Komunikacja społeczna – budowanie wizerunku liderów i organizacji samorządowych”, która odbyła się w dniach 11–13 czerwca br.

Organizatorami konferencji byli: Związek Miast Polskich, Urząd Miasta Kraśnik, Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania (WSliZ) z siedzibą w Rzeszowie, a także Polsko-Ukraiński Ośrodek Edukacji Publicznej w Kraśniku, którego działania wspiera Norweski Mechanizm Finansowy.

Gra fair, nie faul

Public relations to podstawowe narzędzie do pracy dla osób zajmujących się działalnością publiczną przekonywała **Henryka Strojnowska**, wicewojewoda lubelska. Lepsza komunikacja to, między innymi, priorytet rządu

subtelne kłamstwa. Jeśli wykorzystujemy słabość jednostek, wywołujemy fałszywy obraz rzeczywistości, mamy do czynienia z manipulacją. Aż 86% badanych przedstawicieli środowiska PR uważa, że czarny PR istnieje, a inicjują go najczęściej biznesmeni i politycy, sztabi wyborcze, partie i urzędy państwowe. Środowisko PR, zdając sobie sprawę z potęgi narzędzi, które mogą być wykorzystywane również „po ciemnej stronie mocy”, stwierdza, że trzeba temu przeciwdziałać, gdyż całej branży grozi kryzys zaufania. Można to robić chociażby przez piętnowanie złych praktyk. Kluczem do zrozumienia i próby naprawy sytuacji powinny być głosy wyborców,

tutu Politologii Uniwersytetu Wrocławskiego, który powiedział: – *Politycy w Polsce mają wysoką samoocenę, silną wiarę w swoje możliwości, nie lubią przeproszać, otrzymali przywileje, które dają im prawo do uzewnętrzniania nieprzyzwoitości i głupoty. Stwarzają taką sytuację dla obywateli, że też jesteśmy głupi i nieprzyzwoici.* Motywacją do wejścia na scenę polityczną jest często poczucie misji narodowej, chęć posiadania władzy czy misja osobista (np. uleczyć kompleksy). Czego wymagamy od naszych polityków? Ankietowani na portalu pracuj.pl odpowiadają, że od polityków oczekujemy przede wszystkim odpowiedniej autoprezentacji i opanowania sztuki mówienia. Polityk powinien być wyrazisty (może być np. pajacem), gdyż w przeciwnym razie będzie nudno. I tak polityk dostosowuje się do stereotypu kreowanego przez media, w którym próżno szukać takich cech, jak odwaga, umiarkowanie, szczodrość czy uczciwość. W Polsce dziennikarzom nie zależy na niszczeniu złych i nieuczciwych polityków, bo styl działania mediów przypomina bardziej raftera niż bulteriera. Poza tym, gdyby politycy byli uczciwi, z czego żyłyby media? Receptą na tę smutną rzeczywistość jest edukacja mieszkańców właśnie przez samorządy, szansą na zmiany – wsłuchanie się w głosy kobiet i młodych.

Jak powinno się kształtować wizerunek osoby publicznej radzi **Adam Łaszyn** z Alert Media Communications. Na wizerunek wpływają takie czynniki, jak: dotychczasowe osiągnięcia, sposób komunikowania się na zewnątrz oraz zachowanie. Przy budowaniu wizerunku nie można zapominać o regule 3M Steve'a Ellisa, która mówi, że to co trafia do odbiorcy to wypadkowa komunikatu (*message*), właściwego przekąźnika (*messenger*) oraz kanału (*medium*). Kluczowe znaczenie dla wizerunku mają media, które są krytycznym źródłem wiedzy, informacji i sugerowania opinii. Dlatego warto je rozumieć, jak funkcjonują i działają. Wiadomość (*news*) o osobie to wyselekcjonowany i oddzielony od innych treści produkt, przetworzony przez redakcyjną maszynę, opakowany i sprzedany w odpowiedni sposób określonej grupie odbiorców. PR powinien włączać się w proces selekcji informacji. Zdaniem A. Łaszyna, udzielając publicznie wypowiedzi, należy unikać „tymochowszczyzny” (skupienia się wyłącznie na języku ciała), używania banałów (np. stwierdzeń – dalszy rozwój itp.) oraz wielkich pompatycznych słów, które źle się kojarzą z minioną epoką. Przypomniał 5 przykazań dobrego wystąpienia Winstona Churchilla:

- zacznij mocno,
- miej jeden temat,

Uczestnicy konferencji mieli możliwość praktycznego zmierzenia się z kreowaniem wizerunku lidera i rozwiązywaniem sytuacji kryzysowych podczas warsztatów prowadzonych przez Dariusza Tworzydłę (WSliZ) – „Media a kryzys, czyli dlaczego lepiej zapobiegać, niż leczyć” oraz Małgorzatę Tomankiewicz (Megalit Instytut Szkoleń) – „Warsztat kreowania wizerunku lokalnego lidera”. Fot. J. Proniewicz

Donalda Tuska. Bez podstawowej wiedzy psychologicznej i PR nie można się nie tylko dobrze porozumiewać z otoczeniem, ale także rozwiązywać konfliktów społecznych. – *Gdzie się jednak kończy PR, a zaczyna manipulacja?* – zastanawiał się **Zbigniew Chmielewski** z WSliZ z Rzeszowa. Istnieją dwie szkoły – Pawła Trochimiuka, która uważa PR za dziedzinę nauki, sztukę komunikowania się, etyczną i czystą, oraz Piotra Tymochowicza, zakładająca, że PR to

bo to oni jako arbitrzy i sędziowie decydują, czy ktoś zostaje w ringu, czy wypada. – *Dopóki elektorat będzie słaby, nierozumiejący zasad, dopóty pokusa uderzeń poniżej pasa będzie nie do odparcia* – przestrzegał Z. Chmielewski.

Liderzy do poprawki

Pesymistyczny wizerunek polityków przedstawił **Wiesław Gałązka**, dziennikarz i publicysta, doradca medialny, wykładowca Insty-

- używaj zrozumiałego, prostego języka,
- pozostaw obraz w umyśle słuchacza,
- zakończ dramatycznie.

Prezes Zarządu Eskadra Publica dodał jeszcze jedną – pasją: – *Trudno zapalić innych, gdy samemu się nie płonie* – zakończył.

Wykorzystać publicity

Zdaniem dr. **Krzysztofa Gajdka** z Akademii Pedagogicznej w Krakowie *publicity* (rozgłos), odgałęzienie PR, definiujemy jako wszelkie działania i publikacje, często w formie drukowanej, dzięki którym osoba, miejsce, rzecz czy kwestia stają się znane szerszej publiczności, a także wszelkie działania i czynności zmierzające do osiągnięcia takiego efektu. Rozgłos, choć może on także kosztować, nie zdobywa się poprzez bezpośrednią wymianę środków pieniężnych na przekaz głoszony w mediach. Jest to raczej generowanie zainteresowania danym podmiotem w taki sposób, by przyciągnąć uwagę samą w sobie. Dlatego też *publicity* uważane jest za darmowe, ponieważ media nie wystawiają rachunku za zamieszczenie wzmianki o danej osobie czy organizacji. Osoba lub organizacja starająca się o *publicity* może jedynie ponieść koszty honorarium agencji lub firmy konsultingowej za opracowanie programu zdobywania *publicity*. Może to być też koszt sponsorowania, koszt honorariów spikerów czy osób występujących w danym programie, koszt darowizn na rzecz instytucji charytatywnych czy dostarczania strojów z nazwą sponsora. K. Gajdka przytoczył wiele przykładów, w jaki sposób samorządowcy zabiegają o *publicity*: akcja dożywiania ubogich realizowana przez prezydenta Mysłowic, prezydent Łodzi sprząający ul. Piotrkowską, rapujący burmistrz Bierunia, wykorzystanie efektu odbitego blasku – pokazywanie się ze słynnymi osobami.

Nie chować głowy w piasek

Urszula Podraza z agencji Wenecja PR udowodniła, że w sytuacjach kryzysowych warto częściej korzystać z porad ekspertów od PR i komunikacji, niż zdawać się jedynie na miejskich urzędników. Przedstawiła sytuację z Krakowa, którego władze lokalne nie potrafiły przeprowadzić skutecznej kampanii PR w związku z budową spalarni śmieci. Protestujący przeciwko konkretnej lokalizacji przedsięwzięcia mieszkańcy okazali się lepiej zorganizowani, bardziej profesjonalni, kreatywni. Mieli dobrze sformułowane, spójne kluczowe komunikaty, które prezentowali za pośrednictwem strony internetowej, happeningów i mediów. Podstawowe błędy, jakie popełniły władze miasta, to: złe przygotowanie, schematyzm, zbyt późne podjęcie dzia-

łań, mało wyrazisty przekaz, brak zaangażowania. Nie skorzystano przede wszystkim z możliwości nawiązania dialogu z protestującymi, gdyż przyjęto strategię chowania głowy w piasek.

O zarządzaniu kryzysem, tym razem w Pciemiu, mówił **Daniel Muc** z Imago PR. Chodziło o telewizyjną reklamę BZ WBK z Johnem Cleese’em. Media po emisji spotu zaczęły interesować się gminą, do której trudno dojechać, bo nie wiadomo gdzie jest, i szukać czegoś śmiesznego. Zrealizowana wkrótce audycja pokazywała gminę jako miejsce zacofane i za-

Wiesław Gałczka mówił, że w Polsce dziennikarzom nie zależy na niszczeniu złych i nieuczciwych polityków, bo styl działania mediów przypomina bardziej ratlerka niż bulteriera.
Fot. J. Proniewicz

ściankowe. Początkowo wójt oburzony reklamą zamierzał wytoczyć bankowi proces za nieprawne wykorzystanie nazwy miejscowości. Później postanowiono jednak zwrócić się o pomoc do agencji PR i wykorzystano zainteresowanie mediów do własnej promocji. Wysłano m.in. do aktora list z podziękowaniem za wykorzystanie nazwy Pcimia (miał do wyboru 2 inne) i z propozycją meldunku, przygotowano plakaty („Dziękujemy, że o nas pamiętałeś John. Ciocia z Pciemia”), postanowiono zorganizować imprezę Festiwal Kroków Niepotrzebnych. Zaproszono media na konferencję prasową, na której zaprezentowano nowe pomysły. Ukazało się aż 21 publikacji (tylko 2 negatywne) na temat Pcimia. PR okazał się najskuteczniejszym środkiem promocyjnym gminy. – *Warto mieć świadomość swojego wizerunku, bo w kryzysie możemy go zmienić lub wzbogacić* – zwracał uwagę D. Muc. – *Przystawiony Cleese nie zdarza się często – najważniejsza jest strategia i systematyczna praca.*

Magia z konceptem

Pcim może być przykładem na to, że liczą się pomysł i wykorzystanie okazji. Kreatywność i strategia mogą często zastąpić ogromny budżet promocyjny. – *Jeśli nie możesz za-*

angażować znacznego budżetu, zastąp go trafnym konceptem – zachęcał **Sebastian Łuczak**, prezes Polskiego Stowarzyszenia Public Relations. W Dublinie wykreowano Bloomsday. 16 czerwca 1954 roku wybitni poeci i pisarze irlandzcy z Patrickiem Kavanaghem i Anthonym Croninem na czele uczcili 50. rocznicę wędrówki ulicami Dublina Leopolda Blooma, bohatera „Ulissesa” Jamesa Joyce’a. Podczas obchodów święta mają miejsce m.in. sympozja akademickie, inscenizacje, czytanie utworu oraz wędrówki po barach. W Dublinie często można napotkać entuzja-

stów przebranych w ubiory z początku dwudziestego wieku, krążących śladami bohaterów książki. Dziś Bloomsday zajmuje niezagrażone miejsce w kalendarzu najważniejszych imprez kulturalnych świata.

Wiele polskich miast stara się tworzyć magię danego miejsca (USP), szuka czegoś, co może budzić emocje u odbiorcy. Czaplinek konsekwentnie promuje się jako Strefa Wolnego Czasu, której symbolem jest ślimak, umieszczany na wszystkich plakatach, znakach drogowych, tabliczkach z nazwami ulic. Wykorzystano przy budowaniu marki miejsca coś, co mają wszyscy. Trzeba jednak być pierwszym. Podobną kampanię przygotowała w tym roku Gdynia – „Mistrzostwa w wypoczywaniu” i trudno powiedzieć, czy osiągnie sukces. Ciekawą inicjatywę zaproponował Kraków, który zorganizował konkurs na film „180 sekund wokół Krakowa”. Może inne polskie miasta skorzystają z doświadczeń Dublina i wykorzystają literaturę do budowania magii miejsca, np. Wrocław – Eberharda Mocka, Trójmiasto – Weisera Dawida lub Oskara Matzerath’a czy Kraków – Listę Schindlera? Konceptu nie da się skopiować, ale można podejrzeć „model”.

JOANNA PRONIEWICZ

Nowe miasta w ZMP

Opole Lubelskie

Opole Lubelskie leżące w zachodniej części województwa lubelskiego to miasto liczące dziś niespełna 10 tysięcy mieszkańców. W przeszłości o jego wyjątkowej roli decydowało położenie – na szlaku handlowym z Lublina do przeprawy przez Wisłę w Solcu.

Jest przykładem miejsca, gdzie przez setki lat wielka historia tworzona przez wielkich ludzi spletała się w nierozzerwalny sposób z prostym życiem mieszkańców. To miejsce, gdzie wspaniałe zabytki wielkiej przeszłości w unikalny sposób harmonizują z teraźniejszością.

Miasto wysokiej kultury

Opole, będące własnością rodu Słupców herbu Rawa, otrzymało prawa miejskie ok. 1400 roku. Początkowo Opole, choć było istotnym ośrodkiem lokalnym, nie było miastem dużym ani ważnym. Do jego szybszego rozwoju przyczynił się Stanisław Słupcecki, właściciel Opola w poł. XVI w., który założył nowe miasto z dużym rynkiem i osiedlił w nim wielu rzemieślników.

Rozwój Opola zahamowały wojny szwedzkie połowy XVII w., jednak po ich zakończeniu miasto, dzięki odważnym i nowatorskim decy-

Opole Lubelskie było przez wieki ośrodkiem wysokiej kultury. Słupcecy, a po nich Tarłowie i Lubomirscy w okazałym opolskim pałacu stworzyli wspaniałą galerię malarstwa i rozszerzyli wielką bibliotekę – pałac opolski był w XVIII wieku jednym z dwóch, obok Puław, najważniejszych domów magnackich w Lubelskiem. Jan Tarło, wojewoda sandomierski, sprowadził do Opola w 1743 roku zakon Pijarów, którzy w 1761 r. otworzyli w Opolu pierwszą w Rzeczypospolitej szkołę rzemieślniczą opartą na nowoczesnych zasadach nauczania, a czterdzieści lat później założyli gimnazjum.

Silna gospodarka

Po połowie XIX wieku, gdy pałac stał się własnością rządu carskiego, a szkoły pijarskie

atutów, nagradzonym w ważnych lokalnych i ogólnopolskich rankingach.

„Złota Setka” to ranking, który jest ukłonem w stronę ludzi i firm starających się o to, żeby Lubelszczyzna była lepszym miejscem do życia. W tegorocznej edycji wysokie miejsca uzyskało kilka ważnych opolskich przedsiębiorstw, jednak ta nagroda odnosi się również do przedsiębiorczego stylu zarządzania gminą. W opublikowanym przez pismo samorządowe „Wspólnota” w czerwcu tego roku rankingi dotyczących wydatków bieżących przeznaczonych na administrację Opole Lubelskie w kategorii miast powiatowych poniżej 20 tys. mieszkańców zajęło

ósmie miejsce w kraju z kwotą 153,47 zł w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Miasto wyróżnia się w wydatkach na inwestycje, konsekwentnie wdraża program rozwoju przedsiębiorczości poprzez organizowanie szkoleń dla przedsiębiorców, udostępnienie bezpłatnych usług doradczych, internetową zakładkę przedsiębiorczość, tworzenie lokalnych partnerstw.

Taka działalność buduje silną markę miasta w regionie.

Skarby dla turystów

Opole to miasto pięknie położone i czyste. W jego najbliższym sąsiedztwie zachowały się dość duże obszary mało przekształcone i cenne ze względów zarówno przyrodniczych, jak i krajobrazowych. Dziś są one objęte ochroną prawną.

Wzniesienia Urzędowskie i Wrzelowiecki Park Krajobrazowy z urokliwą doliną Potoku Wrzelowieckiego – pierwotnie przełomową doliną Wisły – to największe przyrodnicze skarby Opola. Są tu idealne warunki dla myśliwych, wędkarzy i grzybiarzy. Na miłośników podróży krajoznawczych czeka kolejka wąskotorowa wiodąca malowniczymi terenami Opola i Nałęczowa. Ciekawe formy wypoczynku oferują okoliczne gospodarstwa agroturystyczne. Żądni sensacji turyści mogą wybrać się do Emilcina, by twarzą w twarz stanąć w obliczu pomnika UFO upamiętniającego najsłynniejsze i najlepiej udokumentowane bliskie spotkanie III stopnia. Dwory, pałace i stare młyny to oferta dla miłośników historii i architektury.

**Materiał, na podstawie stron internetowych oraz innych źródeł, przygotowała
EWA PARCHIMOWICZ**

Młyn w Woli Rudzkiej w okolicach Opola Lubelskiego.

Fot. Archiwum UM

zjom właścicieli, osiągnęło największe w swej historii znaczenie. Powstał wtedy istniejący do dziś kościół parafialny, rozbudowano pałac, a wreszcie w XVIII wieku wzniesiono klasztor i szkoły księży Pijarów.

zamknięto, Opole straciło swą rolę ośrodka kultury i utraciło prawa miejskie. Jednak pozostało żywe gospodarczo. Również współcześnie przedsiębiorczość mieszkańców tego miasta jest jednym z jego najważniejszych

Wyjazdy do Norwegii ⁽²⁾

Aktywizacja społeczna osób bezrobotnych

Przedstawiciele Bytowa, laureata konkursu „Samorządowy Lider Zarządzania 2007 – usługi społeczne”, po zapoznaniu się w czasie wizyty studyjnej w Baarum z funkcjonującym tam Centrum Umiejętności stwierdzili, że możliwe jest pełne przeniesienie norweskiego rozwiązania do polskich warunków. Powinno to nastąpić przez rozszerzenie działalności funkcjonującego już w Bytowie Centrum Integracji Społecznej.

Baarum to miasto leżące na zachodnich przedmieściach Oslo, w którym mieszka ok. 106 tys. ludzi. Tutaj znajdują się siedziby wielkich norweskich koncernów. Wysokie ceny, nawet jak na warunki norweskie, nieruchomości sprawiają, że mieszkańcy o mniejszych dochodach mają kłopoty ze zdobyciem i utrzymaniem mieszkania. Nie wszyscy też mieszkańcy Baarum radzą sobie w warunkach wysokiej konkurencji panującej na lokalnym rynku pracy. Rodzi to frustrację i poczucie społecznego wykluczenia, jest przyczyną alkoholizmu, narkomanii i dużej liczby rozwodów.

Centrum na kryzys

Czynniki te wymusiły na władzach miasta zajęcie się tą kwestią i stworzenie instytucji rozwiązującej problemy tych osób. Celem utworzonego w Baarum Centrum Umiejętności miała być pomoc osobom chcącym zmienić lub podnieść swoje kwalifikacje, zdobyć nowy zawód lub poradzić sobie z problemami dotyczącymi poczucia własnej wartości. Jest to instytucja, w której osoby potrzebujące wsparcia mogą uzyskać pomoc psychologiczną, uczestniczyć w warsztatach podnoszących poczucie własnej wartości, zdobyć nowy zawód lub podnieść swoje kwalifikacje. Centrum prowadzi też własny sklep, w którym sprzedaje się rzeczy używane. Są one uprzednio naprawiane i konserwowane przez uczestników kursów organizowanych przez centrum. Osoby uczestniczące w zajęciach uczą się w ten sposób prowadzenia własnego biznesu.

Dzięki szerokiemu zakresowi działalności Centrum Umiejętności jest instytucją dobrze wpisującą się w system pomocy osobom bezrobotnym, chcącym podnieść swoje kwalifikacje i potrzebującym pomocy mentalnej. Kompleksowe wsparcie, jakiego udziela centrum, powoduje, że osoby zagrożone wykluczeniem społecznym mogą uzyskać nowe kwalifikacje, podnieść poczucie swojej wartości, uzyskać pomoc w znalezieniu pracy. Dzięki prowadzonej działalności gospodarczej i organizowaniu wielu kursów centrum, jako instytucja, osiąga dobre wyniki. Szacuje się, że połowa osób korzystających z pomocy ośrodka znajduje stałą pracę i dobrze sobie radzi na rynku pracy.

Konieczna kompleksowa pomoc

W Bytowie, mimo że w ostatnim czasie nastąpiła znaczna poprawa sytuacji na rynku pracy, ciągle kilka tysięcy osób – głównie kobiet – pozostaje bez zatrudnienia. Często są to osoby od lat bezrobotne, o niskim poczuciu wartości, niepotrafiące samodzielnie znaleźć pracy. Powiatowy Urząd Pracy w Bytowie, oprócz wsparcia finansowego bezrobotnych i pomocy w znalezieniu pracy, zajmuje się finansowaniem i organizacją kursów dla osób poszukujących pracy, szkoleniem i wsparciem finansowym bezrobotnych chcących założyć własną działalność gospodarczą. Gminy powiatu bytowskiego utworzyły wspólnie Centrum Integracji Społecznej, instytucję zajmującą się szkoleniem mentalnym osób z poczu-

ciem wykluczenia społecznego i przygotowaniem do zaistnienia na rynku pracy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Funkcjonuje tutaj również Zakład Doskonalenia Zawodowego, instytucja szkoleniowa realizująca własne kursy pozwalające na zdobycie nowego zawodu, podniesienie kwalifikacji, zdobycie różnego rodzaju certyfikatów. Wielość tych instytucji, przenikanie się realizowanych przez nie zadań powodują, że funkcjonujący system jest nieefektywny, nie oferuje kompleksowej pomocy. Obejmują swym działaniem zbyt małą liczbę osób potrzebujących wsparcia. Trudno też jest mierzyć efekty prowadzonych działań.

Pomysły na adaptację

Szczegółowy plan wdrożenia norweskiego rozwiązania powinien zawierać takie działania, jak: wprowadzenie w statucie Centrum Integracji Społecznej zmian rozszerzających działalność, podpisanie z Powiatowym Urzędem Pracy umowy intencyjnej dotyczącej współpracy w zakresie szkolenia osób bezrobotnych, opracowanie koncepcji i biznesplanu dotyczącego prowadzenia przez centrum działalności gospodarczej, skompletowanie kadry niezbędnej do realizacji nowych zadań, przekazanie przez gminę Bytów dodatkowych pomieszczeń na rozszerzoną działalność, adaptację pomieszczeń, zakup sprzętu i materiałów oraz nabór nowych uczestników. Wdrożenie programu będzie wymagać środków finansowych na adaptację pomieszczeń i na potrzeby centrum, zatrudnienia nowej kadry oraz przygotowania się do prowadzenia działalności gospodarczej (zakup maszyn, sprzętu i materiałów); szacunkowo ok. 1 mln zł. Wdrożenie projektu od strony formalnej powinno zająć 6–9 miesięcy. Istnieje możliwość pozyskania dofinansowania działalności Centrum Integracji Społecznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Powodzenie projektu należy mierzyć nie tylko liczbą osób objętych pomocą, ale i skutecznością działań określaną procentem osób trafiających na rynek pracy po odbyciu kursów. Biorąc pod uwagę dotychczasowe polskie i norweskie doświadczenia, za sukces trzeba uważać wynik powyżej 50%. Wskazana byłaby wizyta studialna w Norwegii osób bezpośrednio zarządzających bytowskim Centrum Integracji Społecznej.

(JP)

Związek Miast Polskich we współpracy ze Związkiem Powiatów Polskich, Związkiem Gmin Wiejskich RP oraz Norweskim Związkiem Władz Lokalnych i Regionalnych od połowy 2007 roku realizuje 4-letni program doradczo-szkoleniowy „Budowanie potencjału instytucjonalnego jednostek samorządu do lepszego dostarczania usług publicznych”, który jest współfinansowany przez rząd Norwegii ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego. Projekt obejmuje rozbudowę Systemu Analiz Samorządowych, uruchomienie Grup Wymiany Doświadczeń, organizowanie konkursów, prowadzenie szkoleń oraz wyjazdy studyjne i staże w samorządach norweskich.

norway grants

Polskie miasta z dyplomami

Europa nagradza aktywność

Rada Europy przyznaje corocznie specjalną Nagrodę Europy gminie, która w sposób szczególny przysłużyła się umacnianiu europejskich struktur. W tym roku tę prestiżową nagrodę otrzymały Katowice. Oprócz nagrody głównej Rada Europy przyznaje także Dyplom Europejski, Flagę Honorową oraz Tablicę Honorową.

W tym roku Dyplomem Europejskim nagrodzono 23 samorządy z całej Europy. W gronie tym znalazło się sześć polskich miast: Bolesławiec (woj. dolnośląskie), Dąbrowa Górnicza i Lubliniec (woj. śląskie), Malbork (woj. pomorskie), Nysa (woj. opolskie) i Tarnów (woj. małopolskie).

Uroczyste wręczenie dyplomów miało miejsce 25 czerwca br. podczas Sesji Zgromadzenia Parlamentarnego w budynku Rady Europy w Strasburgu w obecności prezydenta Zgromadzenia Parlamentarnego, przewodniczącego Komitetu i członków Zgromadzenia.

Komunikacja transgraniczna

Bolesławiec jest laureatem i uczestnikiem wielu konkursów, podkreślających jego aktywność gospodarczą, społeczną i kulturalną. We wszystkich tych rodzajach działalności przewijają się idee europejskie. Miasto jest członkiem Stowarzyszenia Gmin Polskich Euroregionu Nysa. Wspólnota ta angażuje się na rzecz poprawy wymiany informacji oraz transgranicznego komunikowania się, jak również wypracowywania i ogłaszania priorytetów rozwojowych dla obszaru Euroregionu, w różnych dziedzinach, takich jak: kultura, architektura, turystyka rowerowa, organizacja imprez, tra-

dycja. W latach 1991–2006 na terenie Euroregionu przeprowadzono ponad 2600 projektów, które były współfinansowane przez Unię Europejską.

Bolesławiec realizuje współpracę zagraniczną z siedmioma miastami partnerskimi. Są to: Pirna i Siegburg w Niemczech, Marjagerfjord w Danii, Nogent-sur-Marne we Francji, Czeska Lipa w Czechach, Molde w Norwegii oraz Prnjavor w Bośni i Hercegowinie.

Najdłuższe kontakty bliźniacze Bolesławiec utrzymuje z niemieckimi miastami: Pirną i Siegburgiem. Pierwszą ramową umowę o współpracy z Pirną podpisano już w 1975 roku. Najciekawsze projekty zrealizowane przez Bolesławiec i jego miasta partnerskie to: „Orkiestra miast partnerskich” z udziałem muzyków z Polski, Niemiec i Czech, „Bez granic – działania w glinie”; Festiwal Kultury Bałkańskiej, „Bolesławiec – miasto bez granic”, Sztuka ponad granicami – Międzynarodowy Plener Ceramiczno-Rzeźbiarski, „Bolesławiec w Europie – Dni Miasta”.

Europa w Lublińcu

Rada Europy nagrodziła Dyplomem Europejskim działania, jakie prowadzi Lubliniec na

rzecz propagowania idei integracji europejskiej oraz wiedzy o państwach, które współtworzą Europę.

Miasto prowadzi ożywione kontakty z pięcioma miastami partnerskimi: Łowiczem i Redą w Polsce, Kiskunmajsa na Węgrzech, Kravaře w Czechach i Teruel w Hiszpanii.

W 2007 r. miasto zainicjowało cykl imprez pod nazwą „Europa w Lublińcu”. Jest to przedsięwzięcie, które ma na celu przedstawienie kultury, historii i tradycji poszczególnych krajów europejskich. Pierwsze dwie edycje imprezy dotyczyły Czech i Słowacji. W 2008 roku przewidziano organizację 4 imprez z cyklu „Europa w Lublińcu”. Ich bohaterami są: Niemcy, Litwini, Węgrzy i Hiszpanie.

Duży wpływ na otrzymanie przez miasto Dyplomu Europejskiego miały szkoły, będące w stałym kontakcie z wieloma podobnymi placówkami na terenie całej Europy dzięki programom wymiany, takim jak Erasmus Comenius. Lublinieckie placówki oświatowe bardzo aktywnie uczestniczą we wszelkich programach mających charakter europejski. W 2007 roku wiele szkół obchodziło „Dzień Europy”, organizowało konkursy językowe, wiedzy o Unii Europejskiej. Ponadto trwała wymiana pomiędzy młodzieżą z Lublińca a młodymi ludźmi z Austrii, Wielkiej Brytanii, Belgii, Niemiec, Litwy i Czech.

Najważniejsze partnerstwo

Nysa realizuje partnerstwo na wielu płaszczyznach, np. poprzez partnerstwo w realizowanych projektach, partnerstwo w ramach członkostwa w organizacjach i stowarzyszeniach czy partnerstwo w ramach wspólnych inicjatyw i przedsięwzięć społeczno-gospodarczych, kulturalnych i sportowych. Partnerstwo gminy przejawia się również w udziale i organizowaniu konsultacji społecznych.

Nysa współpracuje z ośmioma miastami partnerskimi. Są to: Lüdinghauseni i Ingelheim Am Rhein z Niemiec, Šumperk, Jeseník i Zlate Hory z Czech, Kołomyja z Ukrainy, Bałtyjsk z Rosji oraz Taverny z Francji.

Wiele projektów zrealizowanych przez Nysę wiązało się z realizacją pokrewnych projektów przez zagranicznych partnerów. Wspólnie z Czechami zrealizowano m.in. projekty „Nysa w Szumperku – Traktem Wiedeńskim”, „Lato w Euroregionie Pradziad”, „Czas Letnich Zabaw w Euroregionie Pradziad”, a także „Euro-

Polscy burmistrzowie z Dyplomami Europejskimi tuż po uroczystości w Strasburgu. Fot. Archiwum UM w Nysie

po! – I my jesteśmy tutaj”, „Muzyka w zabytkowych kościołach i wnętrzach Księstwa Nyckiego”, „Metalowa Twierdza – platforma współpracy rockowej młodzieży Euroregionu Pradziad”, „Partnerstwo Nysy i Złatych Hor na rzecz promocji Twierdzy Nysa”, „Fortyfikacje nyskie transgranicznym dziedzictwem kulturowym”.

Na zasadach partnerstwa zostały zrealizowane również projekty: „Nysa-Kołomyja, dwa miasta, ta sama Europa”, „Partnerstwo bez

Tarnów to miasto rodzinne bohatera obu narodów gen. Józefa Bema. Już od 1956 r. w mieście działa Tarnowskie Towarzystwo Przyjaciół Węgier – jedno z najstarszych tego typu stowarzyszeń w Polsce. Z kolei przedstawiciele ukraińskiego miasta Biała Cerkiew często uczestniczą w imprezach gospodarczych, są gośćmi odbywającego się corocznie w Tarnowie Forum Małych i Średnich Przedsiębiorstw. Z brytyjskim Blackburn niedawno rozpoczęło wymianę doświadczeń dotyczą-

kreis, które zrzesza byłych mieszkańców Malborka oraz Stowarzyszeniem Wspierania Szpitala Jerozolimskiego w Malborku – niemieckim stowarzyszeniem, które wspiera odbudowę zabytkowego obiektu. Władze miasta oraz mieszkańcy angażują się również w imprezy o charakterze międzynarodowym, takie jak wymiany mieszkańców, młodzieży, sportowców, konferencje. Przekazywana jest również pomoc dla dzieci ze szkoły polskiej w Trokach na Litwie. Organizowane przez miasto imprezy europejskie niejednokrotnie dofinansowane były ze środków unijnych. Można tu wymienić odbywający się cyklicznie Międzynarodowy Festiwal Kultury Dawnej, Międzynarodowy Festiwal Folklorystyczny EUROFOLK czy Młodzieżowy Turniej Miast Partnerskich.

Europejskie sieci

Dąbrowa Górnicza podpisała umowy partnerskie z trzema miastami: Câmpulung Moldovenesc w Rumunii, Studénka w Czechach oraz Alczewsk na Ukrainie. Miasto prowadzi także szeroką współpracę z ośrodkami edukacyjnymi w innych europejskich miastach z kilku krajów.

Dąbrowa Górnicza uczestniczy w licznych europejskich programach edukacyjnych, jak np. Sokrates Comenius, Leonardo da Vinci, Erasmus Mundus i in. W ramach tych projektów np. Zespół Szkół Budowlanych w Dąbrowie Górniczej wraz z placówkami oświatowymi w Norwegii (Sarpsborg) oraz Rumunii (Campulung Moldovenesc) już trzeci rok realizuje projekt „Aktywna tolerancja w nowoczesnym społeczeństwie obywatelskim” w ramach programu Sokrates Comenius.

Także w innych dziedzinach funkcjonowania miasta Dąbrowa jest aktywna na forum europejskim. Jest członkiem kilku międzynarodowych organizacji, jak np. Transeuropejskie Stowarzyszenie Gmin T.E.M.A., międzynarodowe stowarzyszenie regionów, którego celem działalności jest organizacja europejskich projektów oświatowych, młodzieżowych, gospodarczych, kulturalnych, turystycznych i sportowych pomiędzy regionami. Należy także do sieci współpracy publicznych służb zatrudnienia i ich partnerów na rynku pracy, wspierającej mobilność w dziedzinie zatrudnienia na poziomie międzynarodowym i transgranicznym, w krajach Unii Europejskiej oraz Norwegii, Islandii i Szwajcarii – EURES Europejskie Służby Zatrudnienia. Miasto podejmuje również działania w ramach Europejskiej Organizacji na Rzecz Grup Społecznych Wymagających Wsparcia: „Integracyjne Spotkania Przyjaciół”.

(STA, EPE)

Międzynarodowy Festiwal Kultury Dawnej w Malborku.

Fot. Archiwum UM Malbork

granic – działania na rzecz wzmocnienia aktywności społecznej – na przykładzie pięcioletniej współpracy Nysy i Ingelheim am Rhein”

Wspólna historia

Do miast partnerskich Tarnowa należą: Kiskőrös oraz region Veszprém na Węgrzech, Schoten w Belgii, Blackburn w Wielkiej Brytanii, Tarnopol, Biała Cerkiew oraz Winnica na Ukrainie, Kottas w Rosji, słowacki Trenczyn oraz leżące we Włoszech Casamaggiore.

Współpraca obejmuje kulturę, szeroko pojętą edukację i oświatę, sport, gospodarkę oraz wymianę doświadczeń, a realizowana jest przez samorząd, szkoły i organizacje pozarządowe. Jej zakres i obszary są systematycznie poszerzane i uszczegóławiane. Wśród przykładowych działań można wymienić wzajemną promocję na stronach internetowych, prezentację ofert turystycznych, wizyty przedstawicieli firm zainteresowanych nawiązaniem współpracy, wizyty studyjne dziennikarzy, korzystanie z wzorów zarządzania urzędem i tworzenia stref przemysłowych.

Z samorządami węgierskimi Tarnów łączy wiele inicjatyw związanych z wspólną historią.

czych działalności specjalnych stref ekonomicznych (Tarnowski Klaster Przemysłowy).

Przygotowywane są także plany na przyszłość. Wspólnie z Węgrami opracowywana jest propozycja Dnia Przyjaźni Polsko-Węgierskiej w Tarnowie, w 2009 r., a z samorządami ukraińskimi oferta pozasportowa towarzysząca Euro 2012.

W międzynarodowych organizacjach

Dyplom Rady Europy jest znakiem uznania wieloletnich działań Malborka na szczeblu międzynarodowym. Grono współpartnerów Malborka w tym obszarze to m.in. 5 zaprzyjaźnionych miast: Nordhorn i Monheim am Rhein (Niemcy), Troki (Litwa), Sölvesborg (Szwecja), Margny-les-Compiègne (Francja) oraz miasta: Bretten (Niemcy) i Larvik (Norwegia), z którymi na razie nie podpisano umów partnerskich.

Malbork jest również aktywnym członkiem organizacji międzynarodowych: Związku Miast Bałtyckich czy Stowarzyszenia Gmin RP „Euroregion Bałtyk”. Współpracuje także z Mniejszością Niemiecką, Zakonem Joannitów (Stacja Socjalna), Marienburger Heimat-

Z życia miast

RYBNIK

Tablica Honorowa wręczona

20 czerwca br. na rybnickim rynku odbyło się uroczyste wręczenie Tablicy Honorowej Rady Europy. Na ręce prezydenta Rybnika Adama Fudalego tablicę przekazał Klaus Buhler, honorowy członek Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy. W uroczystości wzięli również udział były premier, dziś eurodeputowany, prof. Jerzy Buzek.

To kolejne po Fładze Honorowej (2004) i Dyplomie Europejskim (2003) prestiżowe wyróżnienie przyznane miastu za partnerską współpracę międzynarodową i działalność na rzecz idei jedności europejskiej. Takie wyróżnienie otrzymało w tym roku 11 europejskich miast. Rybnik współpracuje obecnie z 14 miastami europejskimi, 11 z nich to miasta partnerskie, z którymi podpisane zostały stosowne umowy. Wkrótce do tego grona dołączy kolejne miasto – słowackie **Topolcany**. Tuż po przekazaniu władzom Rybnika Honorowej Tablicy, w rybnickim urzędzie miasta podpisany został list intencyjny

będący podstawą do współpracy partnerskiej. List podpisał prezydent Rybnika **Adam Fudali** oraz primator Topolcan, **Peter Baláz**.

Obie uroczystości wpisały się w obchody pierwszych Dni Rybnika, trwających w mieście od 13 do 21 czerwca br.

Z tej samej okazji w Rybnickim Centrum Kultury odbyła się Gala Miast Partnerskich, w czasie której burmistrz Eurasburga, **Michael**

Bromberger, uhonorowany został medalem Beneficia Grata Civitas Rybnik. Okolicznymi medalami wyróżnione zostały również osoby szczególnie zasłużone na niwie międzynarodowej współpracy partnerskiej.

Podczas Dni Rybnika zainaugurowano także XVII Międzynarodowy Festiwal Orkiestr Dętych „Złota Lira”.

(EPE)

Klaus Buhler, honorowy członek Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy, przekazuje Tablicę Honorową prezydentowi Rybnika, Adamowi Fudali.

Fot. Krzysztof Jaroch, UM w Rybniku

EURO 2008 w Austrii

Burmistrzowie na murawie

17 burmistrzów i prezydentów polskich miast wzięło udział w Mistrzostwach Europy Burmistrzów w Piłce Nożnej. W austriackim Alpendorfie w dniach od 29 do 31 maja br. o puchar walczyło około 140 burmistrzów i prezydentów z 7 krajów – z Austrii, Południowego Tyrolu, Włoch, Ukrainy, Albanii, Słowenii. Impreza odbywała się w przeddzień piłkarskich Mistrzostw Europy Euro 2008.

Mecze rozgrywane były w ekstremalnych warunkach – przy ponad 30-stopniowym upale. Pierwsze miejsce zajęła reprezentacja Niemiec, drugie – Włoch, a trzecie przypadło Ukrainie. Nasza drużyna za swoją sportową postawę na boisku została wyróżniona tytułem „fair play”.

Mistrzostwa poprzedzone były panelem dyskusyjnym poświęconym doświadczeniom austriackich gmin w organizacji Euro 2008. Gospodarze dzielili się swoimi pomysłami na to, jak najlepiej przygotować się do organiza-

cji tego typu wydarzenia i na co zwrócić największą uwagę. Obok rozbudowy infrastruktury „sportowej”, czyli stadionów i innych obiektów sportowych, dużym wyzwaniem jest także infrastruktura drogowa i sprawny system komunikacji. Podczas Euro 2008 pięćset austriackich gmin odpowiadało za zorganizowanie tzw. *public viewing areas*. Chodziło o miejsca publiczne, gdzie mieszkańcy wspólnie na telebimach mogli oglądać transmisje z meczy piłkarskich. Takie imprezy muszą być zorganizowane według ścisłych wymogów UEFA.

Jak przygotować najlepiej region lub miasto do Euro? Ważne jest opracowanie dobrej, długofalowej strategii, w której należy pamiętać o partnerach, z którymi chcemy współpracować na rzecz budowania wizerunku i marki. Gospodarze przekonywali, że wszystkie działania powinny być oparte na wyjątkowości danego miasta czy regionu. To właśnie unikalność, a nie powielanie tego, co robią inne miasta lub regiony, jest szansą na sukces. Dobra komunikacja z mieszkańcami, włączenie ich do działania oraz sprawna komunikacja na zewnątrz poprzez media to kolejne kroki do osiągnięcia zamierzonego celu. Austriacy radzili także promowanie i utrwalanie własnej marki w ogóle, a nie tylko podczas futbolowego szaleństwa.

(HL)

Biało-czerwoni podczas przerwy w meczu z burmistrzami ze Słowenii.

Fot. Archiwum ZMP

KONIN

Samorządowe mistrzostwa w tenisie

Od 6 do 8 czerwca 2008 r. w Koninie odbyły się IV Mistrzostwa Polski Samorządowców w Tenisie Ziemnym. Organizatorami zawodów byli: Związek Miast Polskich, miasto Konin, Koniński Klub Tenisowy, MOSiR Konin oraz Miasto i Gmina Kleczew.

Na kortach pojawiło się 60 graczy z 50 miast, miasteczek, gmin i wsi z całego kraju. Już w pierwszym dniu zmagani tenisowych samorządowców doszło do spotkania prezydenta Konina, Kazimierza Pałasa, z prezydentem Tomaszowa Mazowieckiego – Grzegorzem Haraśnym. Parę miesięcy temu w Tarnowie podczas Halowych MP Samorządowców, minimalnie lepszy był Haraśny. Teraz prezydent Pałas wzięty udany rewanż. Później pokonał jeszcze wójta gminy Lubiewo – Michała Skaleckiego i zasłużył wywalczył trzecie miejsce w turnieju VIP-ów. Ta kategoria stała się zresztą konińską specjalnością – pierwsze miejsce po raz drugi z rzędu wywalczył przewodniczący Rady

Zwycięzcy konińskich zawodów z medalami i pamiątkowymi statuetkami.

Fot. M. Misiewicz

Miasta Konina – Wiesław Steinke, który w meczu finałowym pewnie pokonał wójta gminy Kobyła Góra – Jerzego Przygodę.

Niespodzianki nie było także w grupie powyżej 45 lat. Tytuł mistrzowski obronił Piotr Kaczmarczyk ze Świdnicy, ale jego finałowy rywal – Jerzy Woliński z Tarnowa postawił bardzo wysokie wymagania. W grupie do 45 lat dość niespodziewanie już w I rundzie odpadł

broniący 2. lokaty sprzed roku Daniel Bednarek z Kleczewa. Najlepszy okazał się Artur Żuk z Nowego Dworu Mazowieckiego, który w finale zwyciężył Łukasza Judka z Poznania. Wreszcie zmagania deblowe zakończyły się triumfem pary Czesław Chlebek (Rzeszów) – Jerzy Woliński (Tarnów), a srebrne medale odebrał Łukasz Judek i Jędrzej Solarski z Poznania.

(EPE)

Z Komisji Wspólnej...

Potrzebna debata o finansach

Miłą uroczystością rozpoczęło się czerwcowe spotkanie Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Z okazji zakończenia kadencji prezesa Trybunału Konstytucyjnego pełniący tę funkcję **Jerzy Stępień** został zaproszony na posiedzenie Komisji Wspólnej jako „osoba, której wkładu w budowę samorządności w Polsce nie sposób przecenić”.

– *Dziś chcieliśmy podziękować za tych ostatnich 9 lat, za wcześniejsze zaangażowanie, a także prosić o dalsze wsparcie, abyśmy mogli dalej pracować dla Rzeczypospolitej samorządowej* – powiedział wicepremier **Grzegorz Schetyna**.

Senator Stępień mówiąc o sytuacji samorządu w Polsce i swoich doświadczeniach konstytucyjnych podkreślił, że nasza konstytucja zawiera fundamentalny błąd ustrojowy polegający na podziale zadań dla samorządów na zadania własne i zlecone, co jest starą, XIX-wieczną konstrukcją prawną, z którą w czasach, gdy funkcjonuje zasada pomocniczości państwa, powinniśmy się dawno rozstać. Tym bardziej że konstrukcja ta jest często przez prawodawców nadużywana – wystarczy zapisać w ustawach, że jakieś zadanie jest własnym i wtedy można odpowiedzialność za jego finansowanie przerzucić na jednostkę samorządu terytorialnego.

Przed omawianiem poszczególnych projektów aktów prawnych współprzewodniczący Komisji ze strony samorządowej, **Piotr Uszok** mówił o optymizmie, jaki zapanował wśród samorządowców w związku z przygotowaniem ustaw decentralizacyjnych. Zwrócił jednak ponownie uwagę na konieczność noweliza-

cji ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, gdyż kolejne przyjmowane ustawy wprowadzają skutki finansowe. Wśród opiniowanych na tym posiedzeniu projektów takie skutki zrodzą m.in. ustawa o zmianach w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie; o gospodarce nieruchomościami; o podatku od czynności cywilnoprawnych; o podatku dochodowym od osób prawnych; o pomocy cudzoziemcom czy wreszcie projekt nowelizacji ustawy o drogach publicznych. W związku z tymi niekorzystnymi zmianami strona samorządowa chce, by lipcowe spotkanie rozpocząć debatą z udziałem ministra finansów, **Jana Rostowskiego** na temat dochodów jednostek samorządu terytorialnego. Zwłaszcza w kontekście planowanych zmniejszeń stóp podatkowych podatków CIT i PIT, których skutki są porównywane do tych wprowadzonych ulgą prorodziną, czyli ponad 2 mld zł. – *Nie chcielibyśmy, by była to decentralizacja problemów, bez decentralizacji finansów* – zakończył prezydent Uszok.

Komisja pozytywnie zaopiniowała projekt ustawy tzw. kompetencyjnej, czyli podziału zadań administracji publicznej w województwie, z zastrzeżeniem jednak, że musi być ona – podobnie jak projekt ustawy o wojewodzie – rozpatrywana wraz z założeniami do ustawy o dochodach jst. Strona samorządowa zarazem postuluje, by tym razem przekazać pieniądze liczone według rzeczywistych kosztów, a nie środków, którymi dysponował wojewoda.

Strona samorządowa zdecydowała o przeniesieniu opiniowania na kolejne posiedzenie dwóch ważnych projektów: tzw. ustawy metropolitalnej, której kształt cały czas się zmienia, oraz o funduszu sołectkim, która w obecnej formie jest oceniana negatywnie przez samorządowe korporacje. Samorządowcy proponują stworzenie systemu zachęt poprzez np. zwrot z budżetu państwa 50% kwot przekazanych sołectwom.

HH

Targi Infrastruktury Miejskiej i Drogowej INFRASTRUKTURA 2008

Zaproszenie dla miast

W dniach 15–17 października br. odbędą się VI Międzynarodowe Targi Infrastruktury Miejskiej i Drogowej INFRASTRUKTURA 2008. Jednym z patronów imprezy będzie Związek Miast Polskich, a w jej przygotowaniu włączają się ogólnopolskie organizacje samorządowe.

Podczas targów INFRASTRUKTURA prezentowane są produkty i usługi, w tym nowe rozwiązania technologiczne dla infrastruktury miejskiej i drogowej. Towarzyszące targom konferencje, sympozja oraz debaty stwarzają dobrą okazję do dyskusji na nurtujące branżę tematy i szukania najlepszych rozwiązań. To miejsce nawiązywania dialogu pomiędzy przedstawicielami sektora prywatnego i publicznego, w tym z osobami odpowiedzialnymi za przeznaczanie funduszy na rozwój infrastruktury w naszym kraju.

Wystawcy zaprezentują wyposażenie dla obiektów użyteczności publicznej (takich jak: obiekty sportowe, dworce kolejowe, porty lotnicze itp.) oraz rozwiązania z zakresu: bezpieczeństwa i zarządzania ruchem. Podczas targów można będzie zapoznać się także z propozycjami m.in. firm wykonawczych, projektowych i consultingowych, a także producentów maszyn i urządzeń budowlanych oraz niezbędnych surowców i materiałów.

Dotychczasowe edycje targów INFRASTRUKTURA odbywały się z udziałem specjalistów z sektora prywatnego, firm wykonawczych, inwestorów prywatnych w tym deweloperów i inwestorów zastępczych. Sektor publiczny re-

prezentowany był przez zarządców dróg wszystkich poziomów oraz przedstawicieli administracji rządowej oraz samorządowej odpowiedzialnych za inwestycje w infrastrukturę miejską.

Najbliższa edycja targów będzie dobrą okazją do dyskusji na temat finansowania

i realizacji inwestycji dotyczących infrastruktury miejskiej, drogowej i sportowej w naszym kraju. W programie targów znajdą się spotkania m.in. przedstawicieli samorządów, inwestorów, a także deweloperów. Organizatorzy – Międzynarodowe Targi POLSKA – planują konferencję połączoną z prezentacją planów inwestycyjnych największych miast w Polsce, a także specjalne spotkanie poświęcone infrastrukturze sportowej w gminach, miastach i powiatach. Innym ciekawym dla samorządowców wydarzeniem może być konferencja pt. „Bezpieczeństwo w mieście i na drodze”, podczas której prezydenci i burmistrzowie polskich miast zaprezentują lokalne projekty podnoszące bezpieczeństwo na drodze.

(EPE)

Anna Wielgos, PR & Event Manager, MT POLSKA:

– Większości z nas targi kojarzą się głównie z transakcjami, kontraktami, stoiskami i pieniędzmi, czyli ogólnie rzecz ujmując – dużym biznesem, dostępnym nie dla wszystkich. Niestety, podobnie mylny obraz mają często lokalni liderzy współtworzący samorząd. Ciągłe zbyt rzadko korzystają z tej ważnej formy promocji swoich wsi, gmin czy miast. Samorządowcy sporadycznie goszczą na targach, a szkoda, bowiem, targi stały się istotną formą dialogu publiczno-prywatnego.

Wbrew stereotypom nie jest to przedsięwzięcie jedynie komercyjne służące wyłącznie zawieraniu kontraktów. Targi to również profesjonalnie przygotowane i bezpłatne konferencje, seminaria, warsztaty i szkolenia. Ich celem jest przekazanie praktycznej wiedzy, z jakiej możliwości najlepiej skorzystać, gdzie się zgłosić, co i jak wypełnić. Tematyka spotkań dotyczy często poszukiwania alternatywnych, nie unijnych środków.

Dzięki obecności w hali targowej wielu firm jednocześnie, przedstawiciele samorządów mają okazję nie tylko do nawiązania cennych kontaktów, ale także poznania nowych technologii i wymiany opinii. Nie ma też lepszego forum do autoprezentacji, by na przykład znaleźć upragnionego inwestora. Targi dają nam po prostu niecodzienną możliwość do załatwienia wielu spraw w jednym miejscu. Targi to wreszcie wielka skarbnica informacji, zwłaszcza te, na których prezentują się regiony, województwa, powiaty czy poszczególne gminy.

Forum wymiany doświadczeń

EUROCITIES o targach

„Wpływ targów na rozwój miasta” to tytuł konferencji, jaka 19 czerwca br. odbyła się na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich. Zorganizował ją Urząd Miasta Poznania, a wpisała się ona w toczące się w Poznaniu w dniach 18–21 czerwca br. spotkanie Forum Rozwoju Gospodarczego sieci największych miast europejskich EUROCITIES (FRG).

W konferencji wzięło udział około 100 osób z 30 miast europejskich zrzeszonych w FRG EUROCITIES. Wśród gości z 27 państw członkowskich Unii Europejskiej najliczniejszą grupę stanowili uczestnicy z Polski.

Podczas konferencji dyskutowano m.in. na temat funkcjonowania targów w dobie Internetu, o korzyściach i trudnościach związanych z przeniesieniem targów na obrzeża miasta, o problemach rodzących się na płaszczyźnie właściciel centrum targowego a orga-

nizator wystaw oraz o historii i obecnej kondycji Międzynarodowych Targów Poznańskich. Ponadto przedstawione zostały wyniki badań przeprowadzonych przez pracowników Akademii Ekonomicznej w Poznaniu. Polegały one na sporządzeniu ankiety skierowanej do samorządów i władz miast – członków Forum Rozwoju Gospodarczego EUROCITIES. Starano się uzyskać odpowiedzi na pytania dotyczące roli targów w strategii rozwoju miasta, kierunku ekspansji terytorialnej targów oraz roli konferencji w strategii rozwoju miasta. Celem badania było ustalenie, jaką rolę pełnią targi w miastach członkowskich FRG oraz jaka jest współzależność między rozwojem targów i konferencji w tych miastach. Podczas konferencji swoimi doświadczeniami podzieliły się również miasta targowe, które zostały przedstawione przez prelegentów z Poznania, Lipska oraz Berlina.

(EPE)

Światowe Forum w Marsylii

O partnerstwie śródziemnomorskim

„Lokalny i regionalny wymiar dla nowej Unii Śródziemnomorskiej” to główne przesłanie Forum Krajów Regionu Morza Śródziemnego, które odbyło się 22 i 23 czerwca br. w Marsylii.

W spotkaniu, zorganizowanym przez światową organizację władz lokalnych - *United Cities and Local Governments* wzięło udział ponad 300 przedstawicieli samorządowych. Forum zakończyło się podpisaniem deklaracji adresowanej do głów państw i rządów, którzy spotkali się 13 lipca br. z okazji przejścia przez Francję przewodnictwa w UE. Dokument zawiera najważniejsze kwestie, którymi powinny wspólnie zająć się wszystkie szczeble administracji - rozwój gospodarczy, ochrona środowiska, zdrowie oraz integracja społeczna.

W przeddzień Forum Śródziemnomorskiego odbyło się w Marsylii spotkanie koordynatorów współpracy partnerskiej Rady Gmin i Regionów Europy (CEMR). W obradach po raz pierwszy wzięła udział **Janusz Marszałek**, prezydent Oświęcimia i nowy przewodniczący Komisji ds. współpracy partnerskiej Rady Gmin i Regionów Europy (CEMR). Pierwsza część spotkania koncentrowała się przede wszystkim na wdrażaniu programu „Europa dla Obywateli”,

Janusz Marszałek podczas spotkania koordynatorów współpracy partnerskiej Rady Gmin i Regionów Europy (CEMR). Fot. K. Paczyńska

w drugiej przedstawiciele z Francji, Grecji, Palestyny oraz Polski zaprezentowali najlepsze przykłady współpracy partnerskiej w dziedzinie dialogu międzykulturowego. Rada Gmin i Regionów Europy przedstawiła projekt nowej strony internetowej poświęconej współpracy partnerskiej. Portal będzie dostępny również w języku polskim, a za jego pośrednictwem miasta będą mogły m.in. poszukiwać partnerów do współpracy. ■

15 Sesja Plenarna CLRAE

Nowe władze

W dniach od 27 do 29 maja br. w Strasbourgu odbyła się 15. Sesja Plenarna Kongresu Władz Lokalnych i Regionalnych Europy (CLRAE).

Nowym przewodniczącym Kongresu wybrany został Yavuz Mildon z Turcji, dotychczasowy Przewodniczący Izby Regionów CLRAE. Przewodniczącym polskiej delegacji został Konstanty Dombrowicz, prezydent Bydgoszczy.

Podczas sesji dyskutowano przede wszystkim na temat roli Kongresu w promowaniu demokracji lokalnej i regionalnej w Europie. Przyjęto również Europejską Kartę Miejską II: Manifest nowej polityki miejskiej. Dokument ten jest uzupełnieniem i uaktual-

Poszukują partnera w Polsce

Związek Miast Polskich otrzymał, za pośrednictwem Ambasady Ukrainy oraz Ambasady RP w Czarnogórze, 2 propozycje nawiązania współpracy partnerskiej z polskimi miastami. Bliższych informacji udziela Biuro ZMP, Katarzyna Paczyńska (tel. 061 633 50 56).

Chersoń, Ukraina - 340 tys. mieszkańców, miasto położone na południu Ukrainy, nad brzegiem Dniepru, centrum administracyjne obwodu chersońskiego. Ważny ośrodek przemysłowy, rolniczy i kulturalny. Na terenie aglomeracji działają zakłady obróbki metali, budowy maszyn, kilka stoczni, rafineria naftowa, huta szkła, fabryka materiałów budowlanych. Chersoń jest dużym ośrodkiem nauki i edukacji. Funkcjonuje tutaj 15 uczelni wyższych. Bogactwo naturalne Dniepru i wybrzeża Morza Czarnego kreują obraz miasta jako ośrodka wypoczynku i rekreacji.

Cetinje, Czarnogóra - historyczna stolica Czarnogóry, siedziba prezydenta. Największym potencjałem miasta jest jego położenie geograficzne, przyroda i zabytki. Cetinje znajduje się między dwoma parkami narodowymi, w mieście znajdują się wielkie chrześcijańskie relikwie: ręka św. Jana Chrzciciela, fragment Krzyża Świętego i ikona Matki Boskiej - Filermosy, malowana przez św. Łukasza Apostoła. Przyszłość i rozwój miasta związane są przede wszystkim z rozwojem turystyki. Cetinje poszukuje partnera o podobnym potencjale.

(Informacje na podstawie materiałów otrzymanych z ambasad).

nieniem Karty Miejskiej z 1992 roku i opiera się na zasadach pozwalających miastom sprostać nowym wyzwaniom: różnorodności, solidarności, zrównoważonemu rozwojowi i innowacyjności.

Warto również wspomnieć, że podczas 15. Sesji Plenarnej wszystkie delegacje narodowe muszą, zgodnie z nową Kartą Kongresu, spełniać kryterium 30% udziału kobiet. Nowa Karta CLRAE zakłada też, że od 2009 roku delegaci będą się spotykać na sesjach plenarnych dwukrotnie - wiosną i jesienią.

**Materiały przygotowała
KATARZYNA PACZYŃSKA**

VI KONGRES MIAST POLSKICH

Bielsko-Biała, 25–26 września 2008

Jakość życia w miastach

(program wstępny)

Miejsce obrad: Bielskie Centrum Kultury, ul. Słowackiego 27

25 września:

12:00–14:00 – *rejestracja uczestników*

14:00 – *obrazy plenarne (wystąpienia Gości, wystąpienia wprowadzające):*

- powitanie – prezes ZMP, prezydent Bielska-Białej
- wystąpienia Gości
- wprowadzenie „**Monitoring rozwoju miast – stan aktualny**” – Andrzej PORAWSKI (ZMP)
- „**Polityka społeczna miast na tle monitoringu lokalnych usług społecznych (edukacja, kultura, pomoc społeczna w badaniach SAS)**” – dr Grzegorz KACZMAREK (Bydgoszcz)
- „**Gospodarka miejska na tle monitoringu lokalnych usług technicznych (drogi, transport publiczny, gospodarka komunalna i mieszkaniowa w badaniach SAS)**” – Janusz SZEWCZUK (SRGG, Szczecin)
- „**Finanse miast (w tym inwestycje, gospodarka nieruchomości, współpraca z partnerami)**” – dr Jan M. CZAJKOWSKI (Zgierz, UM Łodzi)
- „**Demografia miast – kiedy nasze miasta się wyludnią?**” – prof. Marek SZCZEPAŃSKI (UŚ)
- podsumowanie „**Monitoring rozwoju miast – stan docelowy**” – prof. Józef OLEŃSKI (prezes GUS)

16:00–18:00 – *obrazy w zespołach roboczych:*

- **Edukacja i kultura** czynnikami rozwoju i miast
- **Gospodarka miejska** a warunki rozwoju miast
- **Finanse miast** – zintegrowane podejście, partnerstwo
- **Demografia miast** – jak zatrzymać ludzi w mieście

18:00–19:00 – *podsumowanie prac zespołów (wnioski praktyczne dla miast)*

19:30 *Koncert w Bielskim Centrum Kultury*

26 września:

10:00–13:00 – *obrazy plenarne:*

- prezentacja wniosków zespołów roboczych;
- „**Zrównoważony rozwój miast – monitoring**” – prof. Tadeusz BORYS (Jelenia Góra)
- „**Rola miast w kształtowaniu środowiska – wpływ na stan klimatu**” – Bielsko-Biała
- „**Jakość życia w miastach – wskaźniki a opinia mieszkańców**” – prof. Ryszard CICHOCKI (UAM Poznań)

Wkładkę „Samorząd Miejski”, stały dodatek do „GSiA” wydawany raz w miesiącu, przygotowuje zespół Związku Miast Polskich: Ewa Parchimowicz – red. nacz., Joanna Proniewicz, Andrzej Porawski – dyrektor Biura ZMP. Wersja elektroniczna dodatku „SM” znajduje się pod adresem: www.miasta-polskie.pl/sm.html Biuro Związku Miast Polskich, ul. Robocza 46a, 61-517 Poznań, tel. 0-61 633 50 50, fax 0-61 633 50 60, e-mail: redakcja@zmp.poznan.pl, strona internetowa: www.miasta-polskie.pl, www.polish-cities.pl, www.zmp.poznan.pl

**gazeta samorządu
i administracji**
gospodarka prawo finanse